O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"
Ilmiy ishlar va innovatsiyalar
bo'yicha prorektor, dotsent
_______ A.Rasulov
"___" _______ 2024-yil

10.00.02 – O'ZBEK ADABIYOTI
ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kiruvchilar uchun mutaxassislik fanlaridan kirish imtihoni

DASTURI

Namangan – 2024

Tuzuvchi: f.f.n. dots. M.Sulaymonov

Taqrizchi: f.f.d. (DSc) F.Karimova

f.f.n., dots. O.Karimov

Dastur Namangan davlat universiteti o'zbek tili va adabiyoti kafedrasining 2024-yil 23-sentabrdagi ______- sonli yig'ilishida muhokamadan o'tgan va tasdiqqa tavsiya etilgan .

O'zbek tili va adabiyoti kafedrasi mudiri __________ **B.Y.Qo'ziyev**

Kelishildi:
Ilmiy tadqiqot va ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limi boshlig'i: **O.N.Imomov**

KIRISH

Ushbu dastur 10.00.02. – O`zbek adabiyoti ixtisosligi bo`yicha tayanch doktoranturaga kiruvchi talabgorlar uchun mo`ljallangan bo`lib, oliy ta'limning Davlat ta`lim standartlari talablari asosida tuzilgan.

Dastur 70230104 (5A120104) – Adabiyotshunoslik (o'zbek adabiyoti) magistrlik mutaxassisligida o'qitiladigan asosiy fanlar: Adabiyotshunoslik tarixi, nazariy poetika, Jadid adabiyoti tarixi, Jahon adabiyoti muammolari, Adabiyotshunoslikda ilmiy-tadqiqot metodologiyasi bo'limlarini o'z ichiga oladi. Shuningdek, ushbu dastur o'zbek tilining tarkibiy qismidan olingan mavzular bo'yicha talabalarning bilim va ko'nikmasini aniqlash vazifasini ko'zda tutadi. Dastur 60230100 (5120101) – Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili), 70230104 – Adabiyotshunoslik (o'zbek adabiyoti) ixtisosligining Davlat ta'lim standartiga asoslangan holda mutaxassis egallashi zarur bo'lgan fanlarning amaldagi namunaviy dasturlari asosida tuzilgan.

Dasturning maqsadi:
10.00.02. – O`zbek adabiyoti ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kiruvchi talabgorlarning bilim darajasini sinovdan o`tkazish uchun asos sifatida olingan fanlar, ular mazmuni, umumiy savolnoma hamda baholash mezonlarini taqdim etishni ko'zda tutadi.

ASOSIY QISM

MUTAXASSISLIK FANLARI BO'YICHA TALABGORLAR BILIMIGA QO'YILADIGAN TALABLAR UCHUN ASOS BO'LGAN FANLAR VA MAVZULAR

1. Adabiyotshunoslik tarixi

"Adabiyotshunoslik tarixi" fanining maqsad va vazifalari. Adabiyotshunoslik tarixini o'rganishda davrlashtirish tamoyillaniga suyanish. Adabiyotshunoslik ilmining mohiyati va gumanitar fanlar tizimidagi o'rni. Adabiyotshunoslik ilmiy tizim sifatida. Adabiyotshunoslik tarixini o'rganishda davrlashtirish tamoyillariga suyanish. Fanning maqsad va vazifalari.

Qadimgi davr (Misr, Shumer, Xitoy, Hindiston) Sharq adabiyotshunosligi.

Qadimgi Misrda adabiyotshunoslikning ilk manbalari. Shumer va Bobilda adabiy-nazariy qarashlar. Qadimgi Xitoy adabiyoti. Hindistonda Sanskrit poetikasi.

Antik (Yunon, Rim) adabiyotshunoslik.

Yunonistonda adabiy-estetik tafakkur taraqqiyoti. Qadimgi Rimda adabiy-nazariy qarashlar tarixi. Ellinizm davrida adabiy-estetik qarashlar.

Markaziy Osiyo va Eronda adabiy-nazariy qarashlar. Markaziy Osiyoda estetik tafakkur chashmalari. "Avesto" da ezgu so'z poetikasi. Qadimgi Eronda

adabiy-nazariy qarashlar. "Devonu lug'otit turk" asaridagi adabiy janrlar.

O'rta asrlar Sharqda adabiyotshunoslik. Islom renessansi.

X-XII asrlardagi madaniy hayot. Markaziy Osiyoda adabiyotshunoslikning taraqqiyoti. Markaziy Osiyoda tazkirachilik taraqqiyoti. O'rta asrlar koreys adabiotshunosligi. Yaponiyada adabiy-estetik qarashlar

Yevropada o'rta asrlar va Uyg'onish davri.

O'rta asrlar adabiyotining asosiy hususiyatlari.G'arbiy Ovrupo qahramonlik eposi. XII-XIII asrlarda ritsarlik-kurtuaz adabiyoti. Shahar adabiyoti.Fransua Viyon ijodi.

XVII-XVIII asrlar G'arb adabiyotshunosligi.

XVII asr – Ovrupo madaniy hayotidagi muhim davr. Fransuz adabiyoti. Kornel ijodi: Molyer ijodi. *Mutloq hokimiyat,klassitsizm, Uch birlik qonuni; Barokko; Pyer Kornel; «Sid» tragediyasi; Molyer – komediyanavis; «Tartyuf».*

XVI-XIX asr arab-fors-turk adabiyotshunosligida mushtarak janr va shakllar.

Tarixiy poetika qonuniyatllari. Adabiyotshunoslikda struktural poetika Shayx Ahmad Taroziyning "Fununu-l-balog'a" asari. Mumtoz poetikaning shakllanishida asos bo'lgan kontseptsiyalar Mumtoz poetika, manbalar, badiiy matn, tahlil, tamoyil, ilmiy tizim, badiiy tahlil, tizimli o'rganish, ilmiy kontseptsiya,adabiyot nazariyasi, zamonaviy kontseptsiyalar.

Adabiyotshunoslikning ilmiy tizim sifatida shakllanishi.

Estetikaning falsafiy asoslari. Romantizm adabiyotining ijtimoiy va nazariy asoslari, asosiy xususiyatlari.Nemis romantizmi va falsafasi. Estetika adabiy-nazariy qarashlarning asosi. Nemis klassik estetikasi adabiyot haqida. Talqin nazariyasi.

Adabiyotshunoslik fan asrida.

Adabiyotshunoslik metodologiyasi va adabiyot nazariyasi. Metod va metodologiya bahslari xususida. Adabiyotshunoslikdagi metodlar xilma xilligi. Badiiy asarni turli aspektlarda o'rganish yo'llari. Metodlar tasnifi.

Adabiyotshunoslikdagi akademik maktablar.

Adabiyotshunoslik taraqqiyotida akademik maktablarning o'rni.. Formall maktabning shakllanishi.O'zbek olimlari yaratgan ilmiy maktablarning o'ziga xosligi.

Adabiyotshunoslik tarixida adabiy oqimlar.

Hayotni badiiy aks ettirish prinsiplari. Metod va uslub tushunchalari haqida.

Adabiy oqim tushunchasi.

Adabiyotshunoslik tarixida yo'nalishlar.

XX asr adabiyotshunosligidagi ilmiy tizim va nazariyalar. Modernizm va uning adabiyotshunoslikdagi ko'rinishlari. Modernizm haqida g'arb va o'zbek olimlarining qarashlari. Postmodernizm adabiy harakat sifatida.

2. Nazariy poetika

Nazariy poetika.

Qadimgi davr adabiyotshunosligi.

Adabiyot –san'atning bir turi

Obrazlilik – adabiyotning asosiy xususiyatlari

Badiiy asarning tarkibiy qismlari

Syujetning tarkibiy qismlari

She'r tuzilishi

Adabiy turlar

Ijodiy uslub. Ijodkor uslubi

Qadimgi davr adabiyotshunosligi. Aristotel, Forobiy, Navoiy, Boburning adabiyotshunoslikka doir asarlari.

Sharq adabiyotshunosligi. Tazkiralar. Aruz, Qofiya, she'riy san'atlarga bag'ishlangan risolalar. Dostonlarning debochasi va ayrim boblarida, tarixiy asarlarda, nasihat-pandnomalarda badiiy asarlar xususida so'z yuritilgani.

Asar syujetida konfliktning ahamiyati. Konflikt ko'rinishlari: ijtimoiy konflikt, oilaviy- maishiy konflikt kabi.

Ichki ruhiy konfilkit (ichki kolliziya).

Badiiy asarda personajlar portreti tasviri

Badiiy asarda zamon va makon tasviri

Adabiy til. Badiiy asar tili. Muallif tili, (dialog, monolog)

She'r ritmini hosil qiluvchi bo'g'in, turoq, vazn kabilar.

To'liq, och, ichki qofiya, zulqofiyatayn. Rukn. Bahr. Band.

Romanlarning mavzusi va bayon qilingan voqealarga ko'ra turlari.

Qissa. Hikoya. Ocherk. Feleton. Pamflet.

Marosim qo'shiqlari, alla, lapar, yor-yor. Mavsum qo'shiqlari. Termalar.

G'arb adabiyotidagi she'riy janrlar: bag'ishlov, epigramma, epigrafiya, elegiya, ekloga. Sonet, ballada.

Adabiyotshunoslikning tarkibiy qismlari

Adabiyot nazariyasining ob'ekti

Adabiy janrlar.

Bir hikoya tahlili.

Bir she'r tahlili.

G'azal tahlili.

Sharq adabiyotshunosligi.

Tazkiralar ijodkorlar hayoti va ijodi to'g'risida ma'lumot beruvchi asosiy manba.

Alisher Navoiy, Bobur she'rlaridagi badiiy san'atlar.

O'zbek mumtoz adabiyoti namoyandalari she'rlaridagi tajnis, iyhom, tanosub, ishtiqoq, tazod, takrir kabi lafziy san'atlarni o'rganish.

Aruz, barmoq tizimidagi she'rlarning tarkibiy qismlari (bo'g'in, turoq, vazn, qofiya, raviy, radif kabi) ni mumtoz adabiyot namoyandalari va zamonaviy she'riyat vakillari she'rlari asosida o'rganish.

Maqsud Shayxzoda – Navoiyshunos

Oybek – adabiyotshunos

Abdulla Qahhorning adabiy-estetik qarashlari

F.Dostoyevskiy asarlari tahlili («Xo'rlangan va haqoratlanganlar»

romani)

Cho'lponning «Kecha va kunduz» romani tahlili

3. Jadid adabiyoti tarixi

O'zbek milliy uyg'onish adabiyoti shakllanishining ijtimoiy-siyosiy va adabiy estetik omillari

O'zbek milliy uyg'onish adabiyoti shakllanishining ijtimoiy-siyosiy va adabiy estetik omillari. XIX asr oxiri va – XX asr boshlari Turkistonda ijtimoiy-siyosiy, madaniy-adabiy hayot. Yangicha ma'rifatparvarlik va jadidchilik. Davr adabiyotining xos xususiyatlari.

Yangicha ma'rifatparvarlik va milliy uyg'onish adabiyoti

Ma'rifatparvarlik adabiyotining genezisi, tadriji. Adabiy tafakkurdagi evrilishlar milliy adabiyotdagi yangilanishlar omili sifatida. Yangicha ma'rifatparvarlik ruhida yaratilgan asarlarning yuzaga kelishi.Yangicha ma'rifatparvarlik va milliy uyg'onish adabiyoti. Ma'rifatparvarlik adabiyotining o'zbek milliy uyg'onish adabiyoti shakllanishiga ta'siri.

O'zbek milliy uyg'onish adabiyoti: poetik mazmun va poetik janr yangilanishi

XX asr boshlari o'zbek adabiyoti tarixida yangi mavzularning maydonga kelishi. Qo'qon adabiy muhitida janr va mavzu yangilanishi. Poetik mazmun va poetik janr yangilanishiga doir ilmiy-nazariy muammolar. Teatr va dramatik asarlarning adabiyotshunoslikdagi talqinlari.

Poetik obraz yangilanishi tamoyillari

O'zbek milliy uyg'onish adabiyotida nasr va nazm poetikasi. Kichik nasriy janrlarda realistik tamoyillar. Jadid romanlarida ijtimoiy masalalar talqini. Jadid romanlarida o'zbek millati hayotining badiiy ifodasi. Jadid adabiyoti tarixida nasriy asarlar poetikasi.

Yangi o'zbek shye'riyatining maydonga kelishi

Yangi o'zbek she'riyatining maydonga kelishi. Ijodkor badiiy g'oyasining an'anaviy va yangilangan poetik tamoyillar asosida namoyon bo'lishi. Yangi o'zbek she'riyatiga jahon adabiyoti ta'siri. Lirik asarlarda ijtimoiy pafos. Lirikada mavzular ko'lamining kengayishi. Ijtimoiy she'riyat va barmoq vaznining ommalashuvi. Abdurauf Fitratning "She'r va shoirliq" mubohasasi.

Milliy matbuot va adabiyotshunoslik muammolari

Milliy matbuotning shakllanishi va tadriji, adabiy jarayonga ta'siri. Behbudiy maqolalari: tanqid va tahlil. Cho'lpon publisistikasida adabiy tasvir. Fitratning adabiy-nazariy qarashlaridagi yangilanish.

Jadid shye'riyatida badiiy-estetik ideal talqini. Ijodkor asarlarida badiiy-estetik ideal talqini. Namangan adabiy harakatchiligi namoyandalari ijodida poetik obrazlardagi yangilanish. Lirik asarlarda ijtimoiy pafos. Lirikada mavzular ko'lamining kengayishi.

Adabiy jarayon va ijtimoiy voqelik. Milliy uyg'onish davri o'zbek adabiyotida jadidchilik g'oyalarining aks etishi. Jadid va qadim masalalari.

Behbudiy ijodida ijtimoiy-siyosiy mavzularning ifoda etilishi. Ozodlik harakatining badiiy adabiyotdagi talqini.

Jadid adabiyotida millat va milliyat masalalarining yoritilishi

Jadid adabiyotida millat va milliyat masalasi. Badiiy asarlarda millat taqdiri. Behbudiy maqolalarida siyosat va millat talqini. Sharq va G'arb adabiyotida millat va milliyat masalalari.

XX asr boshidagi adabiy bahslar va ularning adabiy-estetik tafakkur rivojidagi o'rni. XX asr boshidagi adabiy bahslar va ularning adabiy-estetik tafakkur rivojidagi o'rni. "Oyna", "Al-isloh" jurnallari, "Sadoi Turkiston", "Sadoi Farg'ona" gazetalari nashrlaridagi adabiy bahslar.

Badiiy publisistikaning shakllanishi va takomili

Vaqtli matbuotda badiiy publisistikaning shakllanishi. "Oyna", "Al-isloh" jurnallari, "Turkiston viloyatining gazeti", "Taraqqiy", "Shuhrat", "Xurshid", "Sadoi Turkiston", "Sadoi Farg'ona" gazetalarida badiiy publisistik maqolalar talqini. Abdurauf Fitratning badiiy-publisistik qarashlari.

Jadid adabiyotini ilmiy o'rganish bosqichlari

Jadidchilik va jadid adabiyotini mamlakatimiz va xorijda o'rganilishi. Davr adabiyotini o'rganish bosqichlari, har bir davrning o'ziga xos xususiyatlari. Mustaqillik davri jadidshunosligi: tamoyillar va tendensiyalar.

Jadidchilik va jadid adabiyoti ilmiy maktabi. O'zbek jadid adabiyotida sharq va g'arb madaniyati masalalari talqini

Jadidchilik va jadid adabiyoti ilmiy maktabi. Milliy uyg'onish davri o'zbek adabiyoti ilmiy maktabi nazariy-metodologik yangiliklar. Davr adabiyotini o'rganishga doir nazariy ma'lumotlar. Milliy uyg'onish adabiyoti namoyandalari. Ovro'pa va musulmon madaniyatiga oid qarashlar tadriji. Sharq va G'arb adabiyotiga oid qarashlarning badiiy adabiyotdagi talqini.

Yangi nasr va uning poetik xususiyatlari. Kichik nasriy janrlar taraqqiyoti masalalari

O'zbek milliy uyg'onish adabiyotida nasr va uning poetikasi. Kichik nasriy janrlarda realistik tamoyillar. Jadid romanlarida ijtimoiy masalalar talqini. Kichik nasriy janrlar tadriji. Abdulla Qodiriy va Cho'lpon asarlarida ijodkor mahorati masalalari.

Dramatik asarlarda ijtimoiy hayot in'ikosi

Dramatik asarlarda ijtimoiy hayot in'ikosi. O'zbek milliy uyg'onish adabiyotida drama. Jadid dramalariga xos tamoyillar.

4. Jahon adabiyoti muammolari

Fanning nazariy mashg'ulotlari mazmuni. Jahon adabiyoti tarixida mifologiyaning o'rni.

Antik davr adabiyoti: epos

Homerning mualliflik masalasi

Antik davr dramasi

Rim adabiyoti.

O'rta asrlar adabiyoti
Jahon xalqlari Uyg'onish adabiyoti
Italiya va Ispaniyada Uyg'onish davri adabiyoti
Fransiya va Angliya Uyg'onish davri adabiyoti
XVII-XVIII asrlar G'arbiy Yevropa adabiyoti
XVIII asr Yevropa ma'rifatchilik adabiyoti
Ingliz ma'rifatchilik adabiyoti
Yevropa romantizmi estetikasi
XIX asr nemis va ingliz romantizmi
Yevropa tanqidiy realizmi. Realizm estetikasi
Naturalizm estetikasi. Jahon modernizm adabiyoti
Hind, Xitoy va Yapon adabiyoti
Xitoy va Yapon adabiyoti
Amerikasi adabiyoti
XX asr Lotin Amerikasi adabiyoti

5. Adabiyotshunoslikda ilmiy-tadqiqot metodologiyasi

Adabiyotshunoslikda ilmiy-tadqiqot turlari
Adabiyotshunoslikda ilmiy-tadqiqot metodlari tasnifi
Ijodkor shaxsiga tegishli metodlar
Badiiy asar mazmunini tekshirishga qaratilgan metodlar
Badiiy asar shakliga doir metodlar
Lingvistik metod tabiati
Adabiyotshunoslikdagi ilmiy-tadqiqot metodlar ko'lami
Ilmiy tadqiqot tabiati va tarkibi.
Adabiyotshunoslik tarixi va adabiyotshunoslik metodologiyasi;
Ijodiy metod va adabiyotshunoslik metodlari masalasi;
Rus formal metodi asoschilari, namoyandalari;
Biografik metodning o'ziga xosligi;
Struktural analiz metodi va o'zbek adabiyotshunosligi.
Metodologiya va ijod psixologiyasi;
Germenevtikaning metodologik imkoniyati.

Talabgorlarning yozma ishlarni baholash mezonlari

10.00.01-O'zbek tili ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kirish sinovi mazkur dastur asosida tuzilgan variant savollariga yozma ish shakilda o'tkaziladi.

Talabgorlar uchun taqdim etiladigan yozshma ish variantlari **4 ta savoldan** iborat bo'lib, har bir savolga berilgan javoblar **"0" baldan "25" balgacha** baholanadi. Yozma ish sinovida talabgorlar uchun har bir savolga berilgan ballar yig'indisi asosida, jami **100,0 ball to'plash** imkoniyati beriladi.

Yozshma ish variantidagi har bir savolga taqdim etilgan javoblar

quyidagi mezonlar asosida baholanadi:

1. Savolning mazmuni hozirgi zamon jamiyat va inson taraqqiyoti, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'liq holda aniq yoritilgan, mazmun-mohiyati to'liq ochib berilgan, javoblarda mantiqan yaxlitlikka erishilgan, umumiy xulosalar chiqarilgan hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilmagan bo'lsa – **22–25 ball.**

2. Savolning mazmuni hozirgi zamon jamiyat taraqqiyoti, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'liq holda aniq yoritilgan, mazmun-mohiyati to'liq ochib berilgan hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilmagan bo'lsa – **18–21 ball.**

3. Savolning mazmuni hozirgi zamon ijtimoiy taraqqiyot, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'liq holda aniq yoritilgan, mazmun-mohiyati to'liq ochib berilmagan, ayrim noaniqliklarga yo'l qo'yilgan hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilmagan bo'lsa– **14–17 ball.**

4. Savolning mazmuni hozirgi zamon fan va jamiyat taraqqiyoti, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'lanmagan, mazmun-mohiyati ochib berilmagan, ilmiy noaniqlik va xatoliklarga hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilgan bo'lsa – **7–13 ball.**

5. Savolning mazmun-mohiyati ochib berilmagan, fikrlar noaniq, keltirilgan ma'lumotlarda xatoliklar mavjud bo'lsa, hamda imlo va stilistik xatoliklarlarga yo'l qo'yilgan bo'lsa – **0–6 ball.**

Talabgorlar uchun tavsiya etilgan umumiy savollar

1. "Adabiyotshunoslik tarixi" fanining maqsad va vazifalari.
2. Qadimgi davr (Misr, Shumer, Xitoy, Hindiston) Sharq adabiyotshunosligi.
3. Qadimgi Misrda adabiyotshunoslikning ilk manbalari.
4. Antik (Yunon, Rim) adabiyotshunoslik.
5. Yunonistonda adabiy-estetik tafakkur taraqqiyoti.
6. Markaziy Osiyo va Eronda adabiy-nazariy qarashlar.
7. O'rta asrlar Sharqda adabiyotshunoslik. Islom renessansi.
8. X-XII asrlardagi Markaziy Osiyoda adabiyotshunoslikning taraqqiyoti. Markaziy Osiyoda tazkirachilik taraqqiyoti. O'rta asrlar koreys adabiotshunosligi. Yaponiyada adabiy-estetik qarashlar
9. Yevropada o'rta asrlar va Uyg'onish davri.
10. XVII-XVIII asrlar G'arb adabiyotshunosligi.
11. XVII asr – Ovrupo madaniy hayotidagi muhim davr.
12. Fransuz adabiyoti.
13. Kornel ijodi
14. Molyer ijodi.

15. XVI-XIX asr arab-fors-turk adabiyotshunosligida mushtarak janr va shakllar.
16. Tarixiy poetika qonuniyatllari.
17. Adabiyotshunoslikning ilmiy tizim sifatida shakllanishi.
18. Estetikaning falsafiy asoslari.
19. Adabiyotshunoslik fan asrida.
20. Adabiyotshunoslik metodologiyasi va adabiyot nazariyasi.
21. Adabiyotshunoslikdagi akademik maktablar.
22. Adabiyotshunoslik taraqqiyotida akademik maktablarning o'rni.
23. Adabiyotshunoslik tarixida adabiy oqimlar.
24. Hayotni badiiy aks ettirish prinsiplari.
25. Metod va uslub tushunchalari haqida.
26. Adabiy oqim tushunchasi.
27. Adabiyotshunoslik tarixida yo'nalishlar.
28. XX asr adabiyotshunosligidagi ilmiy tizim va nazariyalar.
29. Modernizm va uning adabiyotshunoslikdagi ko'rinishlari.
30. Modernizm haqida g'arb va o'zbek olimlarining qarashlari.
31. Postmodernizm adabiy harakat sifatida.
32. Adabiyotshunoslikning tarkibiy qismlari nima?
33. Adabiyot nazariyasi nimani o'rganadi?
34. San'at turlarining farqlanishi tamoyillari qanday?
35. Adabiyot va estetik kotegoriyalar o'rtasidagi uzviylik nimada?
36. Badiiy adabiyot va hayot
37. Badiiy asarning umrboqiylik asoslari nimada?
38. Badiiy obraz haqida tushuncha.
39. Obraz, xarakter, tip: asoslari, umumiylik va o'ziga xosliklar.
40. Epizodik obrazlar vazifasi
41. Badiiy adabiyotda umuminsoniylik, milliylik va individuallik masalasi.
42. Badiiy asarda estetik ideal muammosi.
43. Adabiyotda mazmun va shakl birligi.
44. Ijtimoiy g'oya va bidiiy g'oya o'rtasida umumiy va farqli jihatlar.
45. Badiiy asarda fabula, syujet va kompozitsiya.
46. Syujet tiplar.
47. Syujet unsurlari.
48. She'riy asarda syujet
49. Badiiy asarda konflikt muammosi.
50. Konflikt turlari
51. Badiiy asarda peyzaj
52. Badiiy asarda portret
53. Badiiy asarda makon va zamon (xronotop tushunchasi)

54. Kompozitsiya vositalari
55. Epigraf va bag'ishlov
56. Badiiy asar tili: avtor va personaj tili.
57. Badiiy asar tili, xalq tili va adabiy til o'rtasidagi mushtarakliklar.
58. Badiiy tasvir vositalari: sodda va murakkab majozlar.
59. She'r tuzilishida vaznning ahamiyati.
60. Adabiy jarayonda tarixiylik: an'ana, badiiy tavsif va novatorlik masalasi.
61. Adabiy turlar: vujudga kelishi, tarixiy omillari.
62. Lirika va uning janrlari.
63. Eposning o'ziga xosligi.
64. Dramatik tur: tarixiy evolyusiya jarayoni.
65. Metod va dunyoqarash: falsafiy estetik asoslari.
66. Badiiy-ijodiy metodlarning tarixiy taraqqiyoti.
67. Metod va uslub.
68. Romanizm, realizm va modernizm metodlari.
69. Adabiy oqim tushunchasi, uning metoddan farqi.
70. Realizm oqimi: klassitsizm, noturalizm kabi ko'rinishlari.
71. Sotsialistik realizm va uning tanqidi.
72. Qadimiy Gretsiyaning afsona va miflari
73. Hind miflarida ilgari surilgan yetakchi g'oyalar
74. Homerning "Iliada" va "Odisseya" asarlarida mifologik syujetlarning o'rni
75. Antik davr Sharq lirikasi yetakchi mavzulari
76. Antik davr G'arb lirikasi asosiy janrlari
77. Qadim Yunon dramalari: "Shoh Edip", "Zanjirband Prometey", "Medeya"
78. Rim adabiyotida Avgust davrining o'rni
79. Plavt ijodi. "Xumcha" komediyasida obraz yaratish mahorati
80. Yevropa xalqlari qahramonlik eposlari: "Roland jangnomasi", "Sid haqida qo'shiq"
81. Dante ijodining olamshumul ahamiyati
82. Jovanni Bokkacchcho ijodida davr muammolarining aks etishi
83. Servantes ijodida reallik va romantika uyg'unligi
84. Shekspir ijodida xarakterlar tragediyasi
85. Ingliz ma'rifatchilik adabiyotiningyetakchi xususiyatlari
86. Ma'rifatchilik adabiyoti va Volter ijodining o'rni
87. Romanizm adabiyotining taraqqiyotida Bayron ijodi roli
88. Tanqidiy realizmning rivojida Balzak ijodining ahamiyati
89. A.S. Pushkin adabiy ertaklarining yetakchi mavzulari
90. L.N. Tolstoyning falsafiy qarashlarining o'rganishda "Iqrornoma" asarining ahamiyati

91. R. Thakur hikoyalarida ozodlik g'oyalarining ifodalanishi
92. Ch. Aytmatov ijodida global muammolarning badiiy inikosi
93. F. Kafka ijodida "Absurd makon" muammosi
94. A.Kamyu va absurd adabiyoti muammosi
95. U.Folknerning "Qora musiqa" asriada tragik pafos
96. Markesninig "Oshkora qotillik qissasi" asarida qotillik psixologiyasi talqini
97. Jahon eposlari tipologiyasi
98. Antik davr Sharq va G'arb poetika ilmi masalasi
99. Sharq va G'arb uyg'onish: umumiy va xususiy jihatlar
100. Ma'rifatchilik: G'arb va Sharq ma'rifatchiligining umumiy xususiyatlari
101. "Yosh Verterning iztiroblari" senimental asar sifatida
102. Shiller dramaturgiyasi
103. Fenomer Kuper ijodida romantizm va realizm tamoyillarini mushtarak aks ettirish usuli
104. Stendalning "Qizil va Qora" asarida psixologik talqin
105. Emil Zolya romanlarida naturalizm estetikasining badiiy inikosi
106. Simvolizm adabiyotining badiiy o'ziga xosligi. Futurizm adabiyoti va uslubiy izlanishlar masalasi
107. Modernizm: inson, jamiyat va muhit muammosi
108. Postmodernizm estetikasi
109. Ma'rifatparvarlik harakati, uni paydo qilgan omillar va tarixiy vaziyat
110. XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Turkistondagi tarixiy sharoit
111. Jadid adabiyoti yuzaga kelishining ijtimoiy-siyosiy va adabiy-estetik omillariga oid ilmiy adabiyotlarni o'rganish
112. Ma'rifatparvarlik jadidchilik harakatidan oldingi ijtimoiy bosqich
113. Ma'rifatparvarlik va jadidchilik: ilmiy muammolari
114. Jadidchilik harakatining adabiyotga ko'chib o'tishi
115. Jadidchilik va jadid adabiyotini ilmiy o'rganish bosqichlari va uni davrlashtirish yuzasidan ilmiy asarlar bilan tanishish
116. Jadid adabiyoti: an'ana va yangilikning uyg'unlashuvi
117. XX asr boshidagi adabiy bahslar va ularning adabiy-estetik tafakkur rivojidagi o'rni haqidagi ilmiy-nazariy adabiyotlar tahlili.
118. Jadid adabiyotining mavzu va shakl yangilanishlari
119. Teatr va milliy matbuotning shakllanishiga doir asarlarni o'rganish
120. O'zbek milliy uyg'onish adabiyotiga kirib kelgan badiiy tur va janrlar
121. Jadid nasrida adabiy-estetik ideal muammosi.
122. Jadid adabiyotida Sharq va G'arb madaniyati masalalari talqin etilgan ilmiy asarlar ustida ishlash
123. Jadid adabiyotining xorijda tadqiq qilinishi
124. Jadid she'riyatida poetik tafakkur tadriji masalasiga doir ilmiy-nazariy adabiyotlarni o'rganish

125. Jadid dramasiga doir ilmiy asarlar ustida ishlash. Jadid dramasi poetikasi masalalari
126. Jadid dramasi poetikasi masalalari
127. Jadid nasrining poetik xususiyatlariga oid adabiyotlar tahlili
128. Jadid nasri poetikasi muammolari
129. Jadid she'riyatining mavzu ko'lami
130. Jadidchilik va milliy matbuot. "Oyna" va "Al-Isloh" jurnallarida adabiyot materiallari. Matbuotdagi bahs-munozaralar
131. Furqat ijodini o'rganish muammolari. Adabiy maktablarning ma'rifatparvarlik adabiyotida tutgan o'rni.
132. Jadidchilik va milliy matbuot. "Oyna" va "Al-Isloh" jurnallarida adabiyot materiallari. Matbuotdagi bahs-munozaralar.
133. Muqimiy ijodini o'rganish muammolari.
134. Mustaqillik davri hamzashunosligi. Jadid she'riyatining o'ziga xos xususiyatlari.
135. Muhsiniyning "Gulshani jovid" devonining janr xususiyatlari va mavzu ko'lami.
136. G'ulom Zafariy dramalarida davr ziddiyatlari tasviri.
137. Hamzaning ijtimoiy-siyosiy lirikasi.
138. "Devoni Nihoniy"da mumtoz poetik an'analarning aks etishi.
139. "Zaharli hayot yoxud ishq qurbonlari" dramasida ma'rifat taldqini.
140. Hamza – dramaturg.
141. Cho'lpon she'riyatida ramz va timsollar.
142. Abdulla Avloniy ijodiy merosi
143. Cho'lponning "Kecha va kunduz" asari tahlili.
144. Ismoil Gaspiralining adabiy-estetik qarashlari.
145. Muhsiniyning "Gulshani jovid" devonining janr xususiyatlari va mavzu ko'lami.
146. G'ulom Zafariy dramalarida davr ziddiyatlari tasviri.
147. Hamzaning ijtimoiy-siyosiy lirikasi.
148. "Devoni Nihoniy"da mumtoz poetik an'analarning aks etishi.
149. "Zaharli hayot yoxud ishq qurbonlari" dramasida ma'rifat taldqini.
150. Hamza – dramaturg.
151. Abdulla Qodiriy hikoyalarida davr voqyeligining yoritilishi.
152. Abdulla Qodiriyning hajviy asarlari.
153. "O'tkan kunlar" romanida milliy uyg'onish g'oyasining badiiy talqini.
154. Mirmuhsin Shermuhamedovning o'zbek jadid adabiyotida tutgan o'rni.
155. Dramalarda istiqlol orzusining badiiy ifodasi (Abdulla Avloniyning "Portugaliya inqilobi" va Fitratning "Hind ixtilochilari" asari misolida)
156. Fitratning "Adabiyot qoidalari" asarida adabiy-nazariy masalalar.
157. Abdulla Avloniy – o'zbek bolalar adabiyotining yetuk namoyandasi
158. Hamzaning ijtimoiy-siyosiy lirikasi.
159. Muhayyir nazmida mumtoz she'riyat an'analari

160. Nazariy poetika.
161. Qadimgi davr adabiyotshunosligi.
162. Adabiyot –san'atning bir turi
163. Obrazlilik – adabiyotning asosiy xususiyatlari
164. Badiiy asarning tarkibiy qismlari
165. Syujetning tarkibiy qismlari
166. She'r tuzilishi
167. Adabiy turlar
168. Ijodiy uslub. Ijodkor uslubi
169. Qadimgi davr adabiyotshunosligi.
170. Sharq adabiyotshunosligi. Tazkiralar.
171. Aruz
172. Qofiya
173. Ichki ruhiy konflikt (ichki kolliziya).
174. Badiiy asarda personajlar portreti tasviri
175. Badiiy asarda zamon va makon tasviri
176. Adabiy til. Badiiy asar tili. Muallif tili, (dialog, monolog)
177. She'r ritmini hosil qiluvchi bo'g'in, turoq, vazn kabilar.
178. To'liq, och, ichki qofiya, zulqofiyatayn. Rukn. Bahr. Band.
179. Romanlarning mavzusi va bayon qilingan voqealarga ko'ra turlari.
180. Qissa. Hikoya. Ocherk. Feleton. Pamflet.
181. Marosim qo'shiqlari, alla, lapar, yor-yor. Mavsum qo'shiqlari. Termalar.
182. G'arb adabiyotidagi she'riy janrlar: bag'ishlov, epigramma, epigrafiya, elegiya, ekloga. Sonet, ballada.
183. Adabiyotshunoslikning tarkibiy qismlari
184. Adabiyot nazariyasining ob'ekti
185. Adabiy janrlar.
186. Bir hikoya tahlili.
187. Bir she'r tahlili.
188. G'azal tahlili.
189. Sharq adabiyotshunosligi.
190. Tazkiralar ijodkorlar hayoti va ijodi to'g'risida ma'lumot beruvchi asosiy manba.
191. Alisher Navoiy, Bobur she'rlaridagi badiiy san'atlar.
192. Aruz, barmoq tizimidagi she'rlarning tarkibiy qismlari
193. Maqsud Shayxzoda – Navoiyshunos
194. Oybek – adabiyotshunos
195. Abdulla Qahhorning adabiy-estetik qarashlari
196. F.Dostoyevskiy asarlari tahlili («Xo'rlangan va haqoratlanganlar» romani)

ADABIYOTLAR:

1. Abdullayev H. "Qutadg'u bilig"da folklorizmlar. – Filologiya fanlari nomzodi ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya. – Toshkent, 2005.

2. Abdurahmonov A. Turkiy adabiyotning qadimgi davri. – Toshkent, 2006.

3. Adizova I. So'zumni o'qub anglag'aysen o'zumni... – Toshkent, 2008.

Adizova I. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. O'quv qo'llanma. – Toshkent, 2006.

4. Boltaboev H. Mumtoz so'z qadri. – Toshkent: Adolat, 2004.

5. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyot tarixi. – Toshkent: O'zbekiston yozuvchilar uyushmasi adabiyot jamg'armasi nashriyoti, 2006.

6. Jabborov N. Zamon, mezon, she'riyat. Toshkent: G'afur G'ulom, 2015

Jabborov N. Adabiyot va milliy ma'naviyat. T.: Ma'naviyat, 2015

7. Jo'raqulov U. Nazariy poetika masalalari: Muallif. Janr. Xronotop. – Toshkent: G'afur G'ulom, 2015

8. Karimov B. Adabiyotshunoslik metodologiyasi. Toshkent: Muharrir, 2011.

9. Karimov B. Abdulla Qodiriy fenomeni. – Toshkent, 2020.

10. Karimov N., Mamajonov S., Nazarov U., Sharafiddinov O. XX asr o'zbek adabiyoti tarixi. Oliy o'quv yurtlari uchun darslik. – Toshkent: O'qituvchi, 1999.

11. Mamatqulov M. Qadimgi turkiy adabiyotdagi janrlar poetikasi. – Filologiya fanlari nomzodi ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya. – Toshkent, 2004.

12. Orzibekov R. O'zbek adabiyoti tarixi. O'quv qo'llanma. – Samarqand,2005.

13. Quronov D. Adabiyot nazariyasi asoslari. T.: Akademnashr,

2018.

14. Sodiq S. XX-XX1 asrlar o'zbek adabiyoti tarixi. Darslik. – Toshkent: Universitet, 2005.

15. Sulton I. Adabiyot nazariyasi. –T.: O'qituvchi, 2005. Fitrat. Tanlangan asarlar. 2-jild. – Toshkent: Ma'naviyat, 2000. O'zbek mumtoz adabiyoti namunalari. (1 -2 jild). – Toshkent:Fan, 2003, 2005. Hoshimova D. "Boburnoma"ning ilmiy-tanqidiy matnini yaratish muammolari. – Toshkent: 2007

16. Karimov N., Mamajonov S., Nazarov B., Normatov U., SHarafiddinov O. XX asr o'zbek adabiyoti tarixi. Oliy o'quv yurtlari uchun darslik. T., "O'qituvchi" nashriyoti. 1999.

17. Sanjar Sodiq. XX-XX1 asrlar o'zbek adabiyoti tarixi. Darslik. T., "Universitet", 2005.

18. Қосимов Б. ва бошқалар. Миллий уйғониш даври ўзбек адабиёти. –Т.: Маънавият, 2005.

19. Қосимов Б. Ўзбек адабиёти ва адабий алоқалари тарихи. –Т.: Фан ва технология, 2008.

20. Каримов Н. XX аср адабиёти манзаралари. Биринчи китоб. –Т.: Ўзбекистон, 2008.

21. Каримов Н., Мамажонов С., Назаров Б., Норматов У., Шарафиддинов О. XX аср адабиёти тарихи. –Т.: Ўзбекистон, 1999.

22. Qo'shimcha adabiyotlar

23. Boltaboyeva O. XX asr boshlarida Namanganda adabiy harakatchilik: namoyandalari, an'analari, yangilanishi: Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori dissertatsiyasi. – Toshkent, 2019. – 146 b.

24. Долимов У. Исҳоқхон Ибрат. Истиқлол фидойилари. –Т.: Шарқ, 1994.

25. Долимов У. Миллий уйғониш педагогикаси. –Т.: Ношир, 2012.

26. Долимов У. Туркистонда жадид мактаблари. -Т.: Университет, 2006.

27. Дўстқораев Б. Ўзбекистон журналистикаси тарихи. Биринчи китоб. –Т.: Ғ.Ғулом номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи. 2009.

28. Жабборов Н. Маърифат надир. –Т.: Маънавият, 2010.

29. Жадидчилик: ислоҳот, янгиланиш, мустақиллик ва тараққиёт учун кураш. Тўплам. – Т.: Университети, 1999.

30. Жўрақулов У. Ҳудудсиз жилва. –Т.: "Янги аср авлоди", 2006.

31. Йўлдошев Қ. Ёниқ сўз. –Т.: "Янги аср авлоди", 2006.

32. Каримов Б. Адабиётшунослик методологияси. (Ўқув қўлланма) –Т.: "Муҳаррир", 2011.

33. Каримов Б. Янгиланиш соғинчи. Адабиёт жамғармаси нашриёти. –Т.: 2004.

34. Каримов Н. Чўлпон. –Т.: Фан, 2004.

35. Пардаев Қ., Ўзбек миллий уйғониш адабиётини ўрганишда матбуотнинг ўрни. - Т.: Муҳаррир, 2012

36. Қаҳрамонов Қ. Адабий танқид: янгиланиш жараёнлари. Ўзбекистон Миллий кутубхонаси, 2009.

37. Қосимов Б. Излай-излай топганим. –Т.: Адабиёт ва санъат, 1983.

38. Қуронов Д. Адабиётшунослик луғати. –Т.: "Фан", 2010.

39. Қуронов Д. Чўлпон насри поетикаси. – Т.: Шарқ, 2004.

40. Норматов У. Тафаккур ёғдуси. -Т.: "Фикр-медиа", 2005.

41. Расулов А. Таҳлил, талқин, баҳо. –Т.: "Фан", 2006.

42. Ризаев Ш. Жадид драмаси. –Т.: Шарқ, 1997.

43. Ҳамдам У. Янгиланиш эҳтиёжи. –Т.: "Янги аср авлоди", 2007.

44. Шарафиддинов О. Чўлпонни англаш. –Т.: Хазина, 1994.

45. Юсупов Ш. Тарих ва адаб бўстони. –Т.: 2003.

46. Юсупов Ш. Хуфия қатламлар. –Т.: 1999.

47. Акбарова М. Янги давр араб адабиёти: XIX-XX асрлар. Дарслик. – Т.: 2009. – 405 б.

48. Зарубежная литература XX века. – М.: 2000. – стр 304.

49. Siddiqov X.. Qosimov A. Jahon adabiyoti. – Farg'ona. 2015. – 207 b.

50. Hamdamov U. Qosimov V Jahon adabiyoti. – T.: "Barkamol fayz mediya" . 2017. – 407 b.

51. Аристотель. Поэтика. – Т.: 1980. – 156 б.

52. Афаньсев А. Н. Дерево жизни. – М.: 1982. – 258 б.

53. Бартельс А.А Очерки историии арабской литератури нвого времени. – М.: 1983. – стр 304

54. Голосовкер Я. Логика мифа. – М.: 1987. – стр 204

55. Долинина А. Очерки истории арабской литератури нового времени. – М .:1983. – стр. 204

56. Жўракулоа У. Худудсиз жилва. – Т.: 2006. – 243 б.

57. Жўраев Т. Онг оқими. Модерн. – Фарғона : 2009. – 43 б.

58. История эстетики: памятники мировой эстетической мысли. В пяти томах. – М.: 1964-1970. – стр. 254

59. Йўлдошев Саъдулла. ва б. Қадимги ва Ўрта асрлар Ғарбий Европа фалсафаси. – Т:. 2003. – 233 б.

60. Йўлдошев Саъдулла. ва б. Янги ва энг янги давр Ғарбий Европа фалсафаси. – Т.: 2002. – 243 б.

61. Кун Н.А. Легенди и мифа деревной Греции. – М.: 1955. – стр 504

62. Китайская классическая драма (автор книги: В.Ф. Сорокин) – М.: 1979. – стр 404
63. Культура эпохи возрождения Сб.статей. – Л.: 1986. – стр 204
64. Кирквуд К. Ренесанс в Японии. – М.,1988. – стр. 204
65. Комилов Н. Тафаккур карвонлари. – Т.: 2011. – 456 б.
66. Мифы деревнной Индии. – М.: 1975. – стр. 434
67. Мелетинский Е.М. Поэтика мифа. – М.: 1976. – стр. 254
68. Мифологии деревного мира. – М.: 1977. – стр. 305
69. Махмудов М. Ҳайрат ва тафаккур. – Т.: 1990. – 223 б.
70. Низамова М.Н., Маматова Н.Р. Литература Великобритании. – Т.: 2007.
71. Рифтин.Б.Л. От мифа к роману. – М.,1979. – стр. 334
72. Савченко Т.А. Хрестоматия по зарубежной литературе. – М.: 1980. – стр. 504
73. Сулаймонова Ф. Шарқ ва Ғарб. – Т.: 1997. – 443 б.
74. Ўзбек фольклорининг эпик жанрлари. – Т.:1981. – 223 б.
75. Қуронов Д., Раҳмонов Б. Ғарб адабий-танқидий тафаккури тарихи очерклари. – Т.: 2008. – 252 б.
76. XX аср жаҳон адабиёти: ҳикоялар.Маъсул мухаррир ва сўз боши муаллифи У. Жўрақулов, нашрга тайёрловчи У.Бўтаев. – Т.: 2009. – 343 б.
77. XX аср жаҳон шеърияти. Масъул мухаррир: Азиз Саид, нашрга тайёрловчи Ҳабиб Абдиев. – Т.: 2011. – 223 б.
78. Arastu. Poetika. Axloqi kabir. – T.: Yangi asr avlodi. 2004.
79. Boboyev T. Adabiyotshunoslik asoslari. - T.: O'zbekiston, 2000.
80. Boltaboyev H., Mahmudov M. Adabiy-estetik tafakkur tarixi. 1-2 jild. T.: "Mumtoz so'z", 2013, 2016.
81. Sultonov I. Adabiyot nazariyasi. – T.: O'qituvchi, 2005
82. O'zbek adabiy tanqidi. Antologiya. – T.: "Turon-iqbol", 2011.
83. Dostoevskiy F.M.Vozvrashenie cheloveka. –M.. «Sov. Rossiya», 1989.
84. Hojiahmedov A. Mumtoz badiiyat malohati. – T.: Sharq, 1999
85. Ishoqov Yo. So'z san'ati so'zligi. – T.: O'zbekiston, 2014.
86. Jahon adiblari adabiyot haqida. – Toshkent: "Ma'naviyat", 2010.
87. Karimov B. Abdulla Qodiriy va germenevtik tafakkur. – T.: "Akademnashr". 2014.
88. Normatov U. Ijod sehri. T.: "SHarq", 2007.
89. Quronov D. Adabiyotshunoslik nazariyasi asoslari. – T.: Akademnashr, 2018
90. Quronov D., Mamajonov Z., SHeralieva M. Adabiyotshunoslik lug'ati. – Toshkent: Akademnashr, 2010.
91. Quronov D., Rahmonov B. G'arb adabiy-tanqidiy tafakkuri tarixi ocherklari. – Toshkent: Fan, 2008.
92. Sharafiddinov O. Ijodni anglash baxti. – T.: Sharq, 2004.

93. Sharq mumtoz poetikasi (H.Boltaboev talqinida). – T.: "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" davlat ilmiy nashriyoti, 2008.
94. Sultonov I. Adabiyot nazariyasi. –T.: O'qituvchi, 2005.
95. Terry Eglyton. Theory literature. – London, 2010.
96. Uellek R., Uorren O. Teoriya literaturы.-M.: «Iskustvo», 1978.
97. Ulug'ov A. Adabiyotshunoslik nazariyasi. T. : G'afur G'ulom nomidagi nashriyot-matba ijodiy uyi. 2018.
98. Ulug'ov A. Asl asarlar sehri. – T.: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot-matbaa uyi. 2007.
99. Ulug'ov A. Qalb qandili – T.: Akademnashr, 2013.
100. Valixo'jaev B. O'zbek adabiyotshunosligi tarixi.-T.: «O'zbekiston»,1993.
101. Xalizev V.E. Teoriya literaturi. Uchebnik. – M.: Visshaya shkola, 1999.

Internet saytlari:
1. www.litera.ru.
2. www.literature.uz
3. www.ziyonet.uz
4. www.natlib.uz
5. www.ziyouz.com